

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Fundamentális teológia: egyháztan (RLM1102)

Egyetemi tanév 2026-2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Római Katolikus Teológia
1.3. Intézet	Római Katolikus Didaktika Teológia
1.4. Szakterület	Teológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés (BA)
1.6. Tanulmányi program/ Képesítés	Római katolikus didaktikai teológia (vallástanár)
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Fundamentális teológia: egyháztan	A tantárgy kódja	RLM1102
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	Prof. dr. Nóda Mózes		
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	Drd. Szöllősi Katalin		
2.4. Tanulmányi év	1	2.5. Félév	2
		2.6. Értékelés módja	Vizsga
2.7. Tantárgy rendszere	Kötelező	2.8. Tantárgy típusa	Alaptárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	4	melyből: 3.2. előadás	2	3.3. szeminárium/labor/projekt	2
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	56	melyből: 3.5. előadás	28	3.6. szeminárium/labor	28
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					2
Szemináriumok/ laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása (nagyobb vagy egyenlő a tantárgy naptárában az ellenőrzési feladatokra előírt összóraszámmal)					20
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
Vizsgák					1
Más tevékenységek:					
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszám					44
3.8. A félév összóraszám					100
3.9. Kreditszám					4

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. tantervi	Nincs
4.2. kompetenciabeli	Képesség az alapvető egyháztörténeti történeti könyveinek és források megértésére

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Okostábla, Intézeti könyvtár
5.2. A szeminárium/ labor lebonyolításának feltételei	Okostábla, Intézeti könyvtár

6.1. A tanulmányi program elvégzése során elsajátított kompetenciák (a tantervből kell átvenni)¹

¹ A tanulmányi program tantervéből át kell venni azokat a szakmai és/vagy transzverzális kompetenciákat, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. Minden kompetencia esetében változatlan formában át kell venni a teljes kijelentést, beleértve a kompetencia kódját is,

Szakmai kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CP1	Képesség a hit igazságainak bemutatására a tanítás normatív tartalma és a tudományok közötti párbeszédben, valamint az egyházi közösség és a civil társadalom közötti dialógusban, az ökumenikus párbeszéd szellemében a többi keresztény felekezettel.
CP4	Képesség a saját vallási hagyomány specifikumainak közvetítésére a tolerancia szellemében egy multikulturális és többfelekezeti környezetben.
CP5	Képesség közösségek és csoportok vezetésére a plébániai kereteken belül, a pappal és más közösségi csoportokkal való együttműködés révén.
Transzverzális kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CT2	A csoportos kapcsolódási technikák alkalmazása, a csapatmunkában betöltött specifikus szerepek elsajátítása és gyakorlása az interperszonális kommunikációs készségek fejlesztésén keresztül.
CT3	Képesség az egyházi közösség ösztönzésére az állampolgári felelősség- és közösségi tudat fejlesztésének irányába, konkrét élethelyzetekben.

6.2. A tanulmányi programra jellemző képzési eredmények (a tantervből kell átvenni)²

A tantárgy által megcélzott tanulási eredmények		
Kompetencia kódja	Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)	Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
CP1	Azonosítja és alkalmazza a valláspedagógia és a vallásdidaktika alapelveit és módszereit. Ismerteti a bibliai szövegek tartalmát és történetét, valamint azok szó szerinti és szimbolikus üzenetét.	Megtervezi a tanulási egységeket és a hittanórákat, a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő didaktikai stratégiák alkalmazásával, valamint a teológiai nyelvezetnek az adott kontextushoz való igazításával.
CP4	Megérti és magyarázza a katolikus tanítás alapvető és központi teológiai fogalmait, integrálva a biblikus, dogmatikai és történeti megközelítéseket.	A teológiai tartalmakat a kortárs pedagógiai módszertan elveinek megfelelően mutatja be.
CP5	Rendszerezett és racionális módon ismerteti az alapvető vallási és teológiai fogalmakat; bemutatja a bibliai szövegek tartalmát és fejlődéstörténetét, valamint azok szó szerinti és szimbolikus jelentését.	Rendszerezten és módszeresen elemzi a teológiai elméleteket és fogalmakat, nyitott a párbeszédre különböző vitatott témákban, a vallási tolerancia álláspontjáról kiindulva, és törekszik a több vallási csoport számára közös keresztény alapok feltárására.

7. Tárgy-specifikus tanulási eredmények

Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)
1. Ismerteti a bibliai szövegek tartalmát és történetét, valamint azok szó szerinti és szimbolikus üzenetét. Megérti és magyarázza a katolikus tanítás alapvető és központi teológiai fogalmait, integrálva a biblikus, dogmatikai és történeti megközelítéseket.
2. Azonosítja és alkalmazza a valláspedagógia és a vallásdidaktika alapelveit és módszereit.
3. Ismerteti a bibliai szövegek tartalmát és történetét, valamint azok szó szerinti és szimbolikus üzenetét. Megérti és magyarázza a katolikus tanítás alapvető és központi teológiai fogalmait, integrálva a biblikus, dogmatikai és történeti megközelítéseket.

ahogyan a tantervben megjelenik. Amennyiben a két kategória közül valamelyikből nem vesznek át kompetenciákat, a táblázatban az adott kategóriának megfelelő sort törölni kell.

² Meg kell említeni a tanulmányi programra jellemző képzési eredményeket, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. A tantárgy típusának (alaptárgy/szaktárgy/kiegészítő tárgy) megfelelő jellemzőket változatlan formában kell átvenni a tantervből, és a kapcsolódó kompetencia jobb oldalán kell feltüntetni.

Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
1. A ekkleziológia alapfogalmainak ismerete; az egyházzól szóló katolikus tanítás ismerete;
2. Az egyház alapvető tulajdonságainak, jegyeinek ismerete.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések³
1. Az egyháztan a teológiában, az egyházzól való gondolkodás	előadás	Kránitz 11–16; Gánóczy 32–35; LG; GS;
2. Az egyház születése: ószövetségi előképek.	előadás	Kránitz 19–26; Gánóczy 17–20; LG; GS;
3. Az egyházzól szóló tanítás az Újszövetségben.	előadás	Kránitz 27–44; Gánóczy 36–50; LG; GS
4. A patrisztikus kor és skolasztika	előadás	Kránitz 52–67; Gánóczy 50–53; LG; GS;
5. A latin középkor	előadás	Kránitz 67–71; Gánóczy 50–53; LG; GS;
6. Jézus egyházalapító szándéka.	előadás	Kránitz 44–50; Gánóczy 20–27; LG; GS
7. Protestáns ekkleziológia.	előadás	Kránitz 90–95; Gánóczy 120–140; LG; GS;
8. Az I. vatikáni zsinatok tanítása. Az egyháztani gondolkodás fejlődése.	előadás	Kránitz 80–105; Gánóczy 120–140; LG; GS;
9. . A II. vatikáni zsinatok tanítása	előadás	Kránitz 80–105; Gánóczy 120–140; LG; GS;
10. A II. vatikáni zsinat dokumentumainak egyháztana.	előadás	Kránitz 107–136; Gánóczy 102–118; LG; GS;
11. Az egyház jegyei: egy, szent.	előadás	Kránitz 137–145; Gánóczy 85–91; LG; GS;
12. Az egyház jegyei: katolikus, apostoli.	előadás	Kránitz 145–151; Gánóczy 91–102; LG; GS;
13. Egyházmodellek	előadás	Kránitz 162–172; Gánóczy 85–102; LG; GS;

³ Például szervezési szempontok, ajánlások a hallgatók számára, a kurzushoz/szemináriumhoz kapcsolódó konkrét szempontok, mint például a területen dolgozó szakemberek meghívása stb.

14. Egyház és üdvösség, a Szentlélek szerepe.	előadás	Kránitz 174–195; Gánóczy 113–118; LG; GS;
---	---------	---

Könyvészet: A Katolikus Egyház Katekizmusa, Budapest, 1994. A II. vatikáni zsinat tanítása, szerk. Dr. CSERHÁTI J., Dr. FÁBIÁN Á., Bp. 2000. CONGAR, Yves, Szeretem az egyházat, Budapest, 1994. ELŐD István, Vallás és egyház, Budapest, 1981. GÁNÓCZY Sándor, Az Egyház, Róma, 1980. HORVÁTH Tibor, A kinyilatkoztatás teológiája, Budapest, 1983. HORVÁTH Tibor, A kinyilatkoztatás kritikája, Budapest, 1983. KRÁNITZ Mihály, Alapvető hittan IV. Az egyház, Budapest, 1999. KRÁNITZ Mihály, Alapvető hittan I. Kinyilatkoztatás, vallás, vallások, Budapest, 2000. MARTINI, Carlo, M., Az egyház, Budapest, 1996. VÁRNAI Jakab, Mítosz és kinyilatkoztatás, Szeged, é.n.

8.2 Szeminárium/ Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Hinduizmus	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
2. Judaizmus	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
3. Az ókori görög vallás	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
4. Róma és istenei	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
5. Iszlám	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
6. Az ortodoxia	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
7. A görög katolikus vallás	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
8. Lutheranizmus	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
9. Kálvinizmus	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
10. Az anglikánok	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
11. Az unitáriusok	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
12. A baptisták	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
12. A jehovisták	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
13. A pünkösdisták	diákok előadása, módszerek alkalmazása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben

Könyvészet A Katolikus Egyház Katekizmusa, Bp., 1994. A II. vatikáni zsinat tanítása, szerk. CSERHÁTI J., FÁBIÁN Á., Bp. 2000. CONGAR, Y., Szeretem az egyházat, Budapest, 1994. ELŐD I., Vallás és egyház, Budapest, 1981. GÁNÓCZY S., Az Egyház, Róma, 1980. JEDIN, H., A zsinatok története, Budapest, 1998. HORVÁTH T., A kinyilatkoztatás teológiája, Budapest, 1983. KERESZTY R., Bevezetés az Egyház teológiájába, Budapest, 1998. KRÁNITZ M., Alapvető hittan IV. Az egyház, Budapest, 1999.

9. Értékelés

Tevékenység típusa	9.1 Értékelési kritériumok ⁴	9.2 Értékelési módszerek ⁵	9.3 Aránya a végső jegyben
9.4 Előadás	Kulcsfogalmak, a könyvekkel kapcsolatos alapvető tudnivalók, az ókor és középkor fontosabb szakaszainak elsajátítása	A részvizsga időpontját a hallgatókkal egyeztetjük. A tételsort legkésőbb egy héttel a vizsga előtt kapják meg a hallgatók. A vizsga anyagát képezi a vizsga időpontjáig az előadásokon és szemináriumokon átvett teljes anyag.	75%
9.5 Szeminárium/ Labor	A szemináriumi témák elsajátítása. Szemináriumi dolgozat.	Szemináriumi dolgozat. Részletes tudnivalók a szeminárium ismertetésében.	25%
9.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
A ekkleziológia alapfogalmainak ismerete; az egyházzal szülő katolikus tanítás ismerete; Az egyház alapvető tulajdonságainak, jegyeinek ismerete.			

10. SDG-ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)⁶

		
--	--	--

Kitöltés időpontja:
2026.06.04.

Előadás felelőse:
Prof. dr. Nóda Mózes

Szeminárium felelőse:
Drd. Szöllősi Katalin

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2026.06.04.

Intézetigazgató:
Prof. dr. Nóda Mózes

⁴ Az értékelési kritériumoknak közvetlenül tükrözniük kell a tanulmányi program és a tantárgy szintjén kitűzött képzési eredményeket. Pontosabban, a várható képzési eredményeknél felsorolt eredményeket értékelik.

⁵ Javasolt mind a végső kiértékelési módszerek, mind a folyamatos kiértékelési stratégia meghatározása.

⁶ Válasszon ki egyetlen olyan ikont, amely az [Egyetemi folyamatban történő alkalmazására vonatkozó eljárás](#) szerint legjobban illeszkedik az adott tantárgyhoz. Ha a tantárgy általánosságban foglalkozik a fenntartható fejlődéssel (pl. bemutatja/bevezeti a fenntartható fejlődés általános kereteit stb.), akkor a Fenntartható Fejlődés általános ikonja rendelhető hozzá. Ha egyetlen ikon sem vonatkozik a tantárgyra, válassza az utolsó opciót: „Nem alkalmazható”.